

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання курсової роботи
з дисципліни**

***«ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ
НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»***

Харків – 2018

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту 12 лютого 2018 р., протокол № 5.

Маючи на увазі всі галузеві аспекти організації облікової політики на підприємствах залізничного комплексу, необхідно враховувати прикладну специфіку дисципліни «Облікова політика та організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» на основі знань теоретичних дисциплін «Облікова політика» та «Організація обліку».

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика та організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» рекомендовано для студентів магістрів усіх форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Укладач

проф. О. О. Євсєєва

Рецензент

проф. О. Г. Кірдіна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни

*«ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ
НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»*

Відповідальний за випуск Євсєєва О. О.

Редактор Ібрагімова Н. В.

Підписано до друку 21.03.18 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейербаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тематичний план дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу»	6
Орієнтовний перелік питань для виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу»	7
Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу»	12
Завдання на виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу»	15
Вимоги до оформлення курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу»	24
Вимоги до захисту та критерії оцінювання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу»	25
Список літератури	27
Додаток А. Лист оцінювання курсової роботи	29

ВСТУП

Бухгалтерський облік є специфічною діяльністю з «виробництва» інформації і має свою спеціальну процедуру – технологію її обробки. Коли відома мета діяльності і складено її план, необхідно створити певну структуру з людей, техніки, інформації та фінансових ресурсів. Тобто для створення бухгалтерії, як і для створення всього підприємства та окремих його підрозділів, використовується організаційна функція менеджменту. Нарешті, сама бухгалтерія як структура є організацією. Це система, яка є підсистемою системи (структури) вищого порядку. Вона є соціальною організацією. Отже, у бухгалтерському обліку поєднуються організація виробництва, організація управління й організація праці.

Організація бухгалтерського обліку підпорядкована головному завданню – забезпеченню системного перетворення обліково-економічної інформації про господарські явища та процеси з метою активного впливу на них через систему управління.

Підприємства залізничного транспорту, зокрема залізничний транспорт як окрема галузь національно-господарського комплексу, надає послуги виробничого характеру з переміщення продуктів праці з пунктів їх виробництва до пунктів споживання, продовжуючи виробничий процес у сфері обігу, а також задовольняє потреби людей у переміщенні, створюючи специфічний товар – послугу.

Розглядаючи господарську діяльність залізничного транспорту, необхідно звернути увагу на такі два її аспекти, як особливості власне виробничого процесу на підприємствах залізниць і характерні риси організації управління цими підприємствами.

Господарський процес перевезень у транспортній промисловості, зокрема на залізниці, відрізняється від традиційного виробництва тим, що реалізується не продукт, який є процесом виробництва, а власне процес виробництва – переміщення вантажів або послуга з перевезення пасажирів. На залізницях не може бути створений запас готової продукції, нема відокремленої від процесу виробництва готової продукції, у

балансі залізниці нема нереалізованої продукції і незавершеного виробництва з перевезень. Отже, корисний ефект транспорту можна споживати лише під час виробничого процесу, оскільки цей ефект не існує як відмінний від цього процесу товар, який можна окремо купити чи продати. Це зумовлює відсутність на залізницях сировини і основних матеріалів, які могли б стати матеріальною субстанцією готової продукції. Завдяки цьому в активах залізниць на частку оборотних засобів припадає лише 30-35 % при досить значній питомій вазі необоротних активів і особливо – основних засобів.

Все це потребує побудови виваженої облікової політики та раціональної організації бухгалтерського обліку на підприємствах залізничного транспорту.

Організаційна структура управління, сформована на залізниці, має одну особливість, яка суттєво впливає на бухгалтерський облік. Кожне структурне підприємство залізниці веде самостійно бухгалтерський облік у повному обсязі: оформляє та реєструє первинні документи, складає реєстри та фінансову звітність. Одночасно структурні підприємства є складовою частиною залізниці, до якої подає фінансову звітність. Структурні підприємства та залізниця в цілому ведуть бухгалтерський облік за єдиною методологією. Основою складання фінансової звітності є національні положення (станданти) бухгалтерського обліку, галузеві стандарти і нормативні документи.

Організацію бухгалтерського обліку слід розглядати у двох аспектах: по-перше, як сукупність дій із створення цілого – системи бухгалтерського обліку, підтримання та підвищення рівня її організованості і, по-друге, як специфічну структуру – бухгалтерію, що є результатом організаційної діяльності. Облікову політику слід розглядати як сукупність принципів, методів і процедур, що можуть бути застосовані в бухгалтерському обліку.

Маючи на увазі всі ці аспекти, необхідно враховувати насамперед прикладну специфіку дисципліни «Облікова політика та організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» на основі знань теоретичних дисциплін «Облікова політика» та «Організація обліку».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»

Тематичний план дисципліни «Облікова політика та організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» для підготовки фахівців спеціальності «Облік і оподаткування» рівня «магістр» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Тематичний план дисципліни (денна форма навчання)

Тема	Години	
	л	пр
Змістовий модуль 1. Облікова політика та особливості її застосування на підприємствах залізничного комплексу		
Тема 1. Сутність, форми та етапи організації обліку	4	4
Тема 2. Основи та правове регулювання облікової політики та особливості правового регулювання облікової політики підприємств залізничного комплексу	2	2
Тема 3. Порядок формування облікової політики та її особливості на підприємствах залізничного комплексу	6	6
Тема 4. Організація праці персоналу, зайнятого бухгалтерським обліком	2	2
Тема 5. Організація первинного і поточного контролю на підприємствах залізничного комплексу	1	1
Тема 6. Організація процесу проведення інвентаризації та особливості її проведення на підприємствах залізничного комплексу	1	1
Разом змістовий модуль 1	16	16
Змістовий модуль 2. Організація обліку та особливості її застосування на підприємствах залізничного комплексу		
Тема 7. Управлінські аспекти розвитку підприємств залізничного комплексу України	4	4
Тема 8. Організаційні засади ведення бухгалтерського обліку на підприємствах залізничного комплексу України	2	2
Тема 9. Облікові аспекти ведення господарських операцій основної діяльності підприємств залізничного комплексу	6	6
Тема 10. Організація складання і подання звітності на підприємствах залізничного комплексу України	2	2
Разом змістовий модуль 2	14	14
Разом аудиторних занять	30	30
Самостійна робота		30
Разом		90

**ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ»**

Для виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» рекомендовано до вивчення перелік таких питань:

- 1 Поняття, значення, види обліку та їх взаємозв'язок.
- 2 Сутність, принципи та завдання організації обліку.
- 3 Форми організації бухгалтерського обліку.
- 4 Етапи організації обліку.
- 5 Сутність і законодавче регламентування облікової політики.
- 6 Підходи до трактування облікової політики у вітчизняній і зарубіжній фаховій літературі.
- 7 Державне регулювання фінансового обліку та фінансової звітності.
- 8 Роль нормативно-правового забезпечення в організації обліку.
- 9 Організація збору та систематизації нормативно-правової інформації на підприємстві.
- 10 Облікова політика, її значення та основні принципи формування.
- 11 Порядок і етапи складання облікової політики.
- 12 Склад та основні елементи облікової політики.
- 13 Послідовність формування облікової політики та документальне оформлення облікової політики.
- 14 Фактори, що впливають на формування облікової політики.
- 15 Перегляд облікової політики і зміни в облікових оцінках.
- 16 Призначення та функції бухгалтерії.
- 17 Побудова структури облікового апарату.
- 18 Вимоги до кваліфікації бухгалтера та його професійна етика.
- 19 Регламентація роботи бухгалтерії.
- 20 Відповідальність бухгалтера.

21 Поняття документа і документування господарських операцій.

22 Організація документообороту підприємства.

23 Організація збереження та вилучення документів.

24 Вибір форми бухгалтерського обліку.

25 Розроблення робочого плану рахунків.

26 Загальні положення та правове забезпечення організації інвентаризації.

27 Основні етапи організації та проведення інвентаризації на підприємстві.

28 Організація відображення результатів інвентаризації в обліку та фінансовій звітності.

29 Відповідальність за порушення порядку проведення інвентаризації.

30 Залізничний комплекс як складний механізм управління.

31 Специфічні терміни, що використовуються в залізничному комплексі.

32 Роботи і послуги основної діяльності залізничного комплексу.

33 Статут залізниць України: основні терміни та поняття.

34 Документальне оформлення перевезення вантажу.

35 Організація бухгалтерського обліку на підприємствах залізничного комплексу.

36 План рахунків бухгалтерського обліку підприємств залізничного комплексу як інструмент виконання основних облікових завдань.

37 Облікова політика ПАТ «Укрзалізниця».

38 Суттєвість і її значення для складання фінансової звітності.

39 Організація бухгалтерського обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів.

40 Галузеві особливості облікової політики в обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних активів.

41 Організація бухгалтерського обліку нематеріальних активів.

42 Галузеві особливості облікової політики в обліку нематеріальних активів.

43 Організація бухгалтерського обліку запасів.

- 44 Галузеві особливості облікової політики в обліку запасів.
- 45 Організація бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості.
- 46 Галузеві особливості облікової політики в обліку дебіторської заборгованості.
- 47 Організація бухгалтерського обліку доходів і витрат, фінансових результатів, спрямування чистого прибутку.
- 48 Галузеві особливості облікової політики в обліку доходів і витрат, фінансових результатів, спрямування чистого прибутку.
- 49 Створення забезпечень і зменшення корисності активів.
- 50 Організація бухгалтерського обліку внутрішніх і внутрішньогосподарських розрахунків.
- 51 Галузеві особливості облікової політики в обліку внутрішніх та внутрішньогосподарських розрахунків.
- 52 Особливості податкового обліку на підприємствах залізничного комплексу.
- 53 Організація складання фінансової звітності.
- 54 Організація подання фінансової звітності.
- 55 Організація складання консолідованої фінансової звітності.
- 56 Порядок виправлення помилок, відображення зміни в облікових оцінках та обліковій політиці.
- 57 Особливості податкового обліку, завдання його організації.
- 58 Організація формування поточної та звітної інформації в податковому обліку.
- 59 Організація складання і подання податкової звітності.
- 60 Особливості управлінського обліку, завдання його організації.
- 61 Організація формування інформації для потреб управління.
- 62 Організація складання управлінської звітності.
- 63 Поняття і класифікація статистичної звітності.
- 64 Нормативне регулювання складання та подання статистичної звітності.
- 65 Організація складання статистичної звітності.
- 66 Строки зберігання статистичної звітності.

67 Відповідальність за якість і своєчасність подання статистичної звітності.

68 Організація управлінського обліку.

69 Організація отримання та використання управлінської інформації.

70 Організація внутрішнього контролю.

71 Організація економічного аналізу на підприємствах залізничного комплексу.

72 Суть і зміст інформаційного забезпечення обліку, контролю і аналізу.

73 Організація технічного забезпечення обліку, контролю і аналізу.

74 Організація розвитку бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів.

75 Обґрунтування створення автоматизованої інформаційної облікової системи.

76 Електронний документооборот.

77 Проблемні питання побудови робочого плану рахунків залежно від класифікаційних підходів і сфери його застосування.

78 Види Планів рахунків залежно від сфери застосування.

79 Бухгалтерський і податковий обліки: практичні аспекти і потенційні можливості суміщення облікових систем.

80 Способи та прийоми суміщення бухгалтерського та податкового обліку.

81 Концептуальні підходи щодо організації обліку на підприємстві в сучасних умовах.

82 Шляхи вирішення проблеми суміщення бухгалтерського, податкового та управлінського обліків.

83 Паспортизація та атестація робочих місць працівників бухгалтерії.

84 Раціоналізація праці в бухгалтерії та планування перспективного розвитку бухгалтерського обліку.

85 Оцінювання ефективності заходів з удосконалення організації бухгалтерського обліку.

86 Організація бухгалтерського обліку в залізничному комплексі.

87 Облік операцій із старопридатними запасами в колійному і вагонному господарствах.

- 88 Облік внутрішніх розрахунків.
- 89 Призначення і структура Плану рахунків активів, власного капіталу, зобов'язань і господарських операцій у залізничному комплексі.
- 90 Організація розрахунків за електроенергію, використану на тягу поїздів у локомотивному господарстві.
- 91 Облік внутрішньогосподарських розрахунків.
- 92 Зміст поняття «експлуатаційна діяльність» у залізничному комплексі.
- 93 Облік доходів і витрат виробництва в дистанціях колії.
- 94 Організація складання та подання галузевої статистичної звітності в залізничному комплексі (призначення і структура форми № 10-зал).
- 95 Організація створення, реорганізації та ліквідації структурних підрозділів залізничного комплексу.
- 96 Облік матеріалів верхньої будови колії.
- 97 Документальне оформлення перевезення вантажів.
- 98 Формування фінансової звітності на підприємствах залізничного комплексу з застосуванням інформаційних технологій.
- 99 Призначення і структура Номенклатури витрат з основних видів економічної діяльності залізничного комплексу України.
- 100 Організація обліку робіт з капітального ремонту колії та розрахунків за виконані роботи по них.
- 101 Організація складання та подання річної фінансової звітності в залізничному комплексі.
- 102 Зміст і структура Методичних рекомендацій з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті.
- 103 Облік надходжень за користування телефонним і телеграфним зв'язком у господарстві автоматики, телемеханіки та зв'язку.
- 104 Статут залізниць України, його місце в організації діяльності структурних підрозділів залізничного комплексу.
- 105 Організація розрахунків за електроенергію в господарстві електропостачання.
- 106 Облік виробничої собівартості з перевезень вантажів.
- 107 Облік доходів і результатів діяльності в залізничному комплексі.

108 Облікова політика ПАТ «Укрзалізниця», її місце і значення в обліковій діяльності структурних підрозділів залізничного комплексу.

109 Організація розрахунків за електроенергію, використану на тягу поїздів.

110 Облік витрат діяльності в залізничному комплексі.

111 Облік доходів і витрат виробництва в колійних машинних станціях.

112 Облік операцій із старопридатними запасами.

113 Бухгалтерська звітність в залізничному комплексі.

114 Зміст і структура Інструкції з калькулювання собівартості перевезень в залізничному комплексі України.

115 Облік доходів і витрат виробництва в дистанціях захисних лісонасаджень.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»

Дані методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика та організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» розроблено для студентів денної та заочної форм навчання економічного факультету зі спеціальності «Облік і оподаткування» рівня «магістр» і мають на меті набуття і закріплення теоретичних знань і їх використання на практиці щодо діяльності підприємств залізничного комплексу, організації обліку та галузевих особливостей побудови облікової політики на них, що існують у законодавчому колі в бухгалтерському обліку згідно з вимогами П(С)БО та в податковому обліку на час виконання курсової роботи.

Курсова робота передбачає поваріантне виконання. Варіант призначається викладачем за списком студентів у групі згідно з даними деканату.

Курсова робота складається з двох частин: теоретичної та практичної.

Теоретична частина передбачає розкриття встановленої теми з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу» за вільним планом, який включає не менше трьох питань. План теми розробляється студентом самостійно та погоджується з викладачем. Погодження плану студентами заочної форми навчання є не обов'язковим. У разі виникнення труднощів із розробленням плану теми рекомендовано скористатися «Орієнтовним переліком питань для виконання курсової роботи з дисципліни «Облікова політика і організація обліку на підприємствах залізничного комплексу», що наведено в попередньому розділі даних методичних вказівок.

Практична частина передбачає виконання двох прикладних завдань щодо можливостей застосування на підприємствах залізничного комплексу положень облікової політики та організації обліку:

- розроблення схеми документообороту за визначеною обліковою тематикою в графічному та/або табличному вигляді;

- визначення та розкриття сутності елементів облікової політики за визначеними варіантом завдання Національними положеннями (Стандартами) бухгалтерського обліку та/або Положеннями (Стандартами) бухгалтерського обліку з визначенням фактичних і потенційних можливостей їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу.

Розроблення схеми документообороту за визначеною обліковою тематикою в графічному та/або табличному вигляді є організаційним аспектом документування. Це обов'язкове розроблення та затвердження графіка документообороту за кожною ланкою облікової роботи, для кожного бухгалтера та в цілому по підприємству. Графік документообороту встановлюється з метою упорядкованості руху та своєчасного одержання первинних документів для записів у бухгалтерському обліку. У ньому вказуються дата створення або одержання від інших підприємств та установ документів, прийняття їх до обліку, передання в обробку та до архіву.

У курсовій роботі схему документообороту за визначеною обліковою тематикою рекомендовано наводити в графічному та/або табличному вигляді документограми (оперограми, схеми, таблиці, рисунка тощо).

Визначення та розкриття сутності елементів облікової політики за Національними положеннями (Стандартами) бухгалтерського обліку та Положеннями (Стандартами) бухгалтерського обліку є обов'язковим елементом організаційної облікової роботи з метою налагодження ефективного облікового процесу на підприємстві. Обрані елементи облікової політики обов'язково прописуються в наказі підприємства про організацію облікової політики. Аналітичною роботою облікового працівника є визначення фактичних і потенційних можливостей застосування всіх наявних елементів облікової політики в обліковій діяльності підприємств залізничного комплексу.

У курсовій роботі сутність елементів облікової політики, їх фактичні й потенційні можливості застосування, ефективність використання рекомендовано визначити і розкрити за кожним стандартом бухгалтерського обліку окремо в довільній або табличній формі.

Обсяг курсової роботи повинен складати 30-40 аркушів паперу друкованого тексту з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) до 30 рядків на сторінці з полями зліва – 25 мм, справа – 10 мм, вгорі – 20 мм, внизу – 20 мм. Робота виконується звичайним шрифтом Times New Romans 14 (назва питання – жирним шрифтом) з інтервалом 1.5. У переліку використаних джерел необхідно навести не менше 10 джерел, використання яких має бути позначено у квадратних дужках за текстом пояснювальної записки до курсової роботи. Заповнені форми фінансової звітності та інші документи (ксерокси), що стали основою вивчення раціональності діючої системи організації обліку підприємства, додаються наприкінці, після основної частини пояснювальної записки і переліку використаних джерел.

ЗАВДАННЯ НА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»

ВАРІАНТ 1

Теоретична частина

Управлінські аспекти розвитку залізничного комплексу України.

Практична частина

- 1 Документооборот обліку основних засобів.
- 2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 10 та П(С)БО 30.

ВАРІАНТ 2

Теоретична частина

Організація процесу проведення інвентаризації на підприємствах залізничного комплексу.

Практична частина

- 1 Документооборот обліку виробничих запасів.
- 2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 2, П(С)БО 11 та П(С)БО 31.

ВАРІАНТ 3

Теоретична частина

Організація складання і подання звітності на підприємствах залізничного комплексу.

Практична частина

- 1 Документооборот у касі.
- 2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 12 та П(С)БО 32.

ВАРІАНТ 4

Теоретична частина

Організаційні засади ведення бухгалтерського обліку на підприємствах залізничного комплексу.

Практична частина

1 Документооборот руху безготівкових коштів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 2, П(С)БО 14 та П(С)БО 24.

ВАРІАНТ 5

Теоретична частина

Облікові аспекти ведення господарських операцій основної діяльності підприємств залізничного комплексу.

Практична частина

1 Документооборот за розрахунками з постачальниками та підрядниками.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 15 та П(С)БО 25.

ВАРІАНТ 6

Теоретична частина

Порядок формування облікової політики на підприємствах залізничного комплексу.

Практична частина

1 Документооборот за розрахунками з покупцями та замовниками.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 2, П(С)БО 16 та П(С)БО 26.

ВАРІАНТ 7

Теоретична частина

Організація первинного і поточного контролю на підприємствах залізничного комплексу.

Практична частина

1 Документооборот нарахування та виплати заробітної плати.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 7, П(С)БО 17 та П(С)БО 27.

ВАРІАНТ 8

Теоретична частина

Організація праці персоналу, зайнятого бухгалтерським обліком.

Практична частина

1 Документооборот нарахувань на фонд оплати праці та утримань із заробітної плати.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 8, П(С)БО 18 та П(С)БО 28.

ВАРІАНТ 9

Теоретична частина

Основи та правове регулювання облікової політики на підприємствах залізничного транспорту

Практична частина

1 Документооборот за розрахунками з податків і зборів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 9, П(С)БО 19 та П(С)БО 29.

ВАРІАНТ 10

Теоретична частина

Сутність, форми та етапи організації обліку.

Практична частина

1 Документооборот нарахування відпускних без створення фонду забезпечення відпускних.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 10, П(С)БО 13 та П(С)БО 21.

ВАРІАНТ 11

Теоретична частина

Організація обліку розрахунків за іншими операціями.

Практична частина

1 Документооборот нарахування відпускних із створенням фонду забезпечення відпускних.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 11, П(С)БО 21 та П(С)БО 31.

ВАРІАНТ 12

Теоретична частина

Організація обліку розрахунків за виплатами працівникам і страхуванням.

Практична частина

1 Документооборот нарахування амортизації на необоротні активи.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 12, П(С)БО 22 та П(С)БО 32.

ВАРІАНТ 13

Теоретична частина

Організація обліку власного капіталу, забезпечень витрат і платежів і цільового фінансування.

Практична частина

1 Документооборот нарахування та виплати заробітної плати.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 13, П(С)БО 23 та П(С)БО 33.

ВАРІАНТ 14

Теоретична частина

Організація обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

Практична частина

1 Документооборот нарахування відпускних із створенням фонду забезпечення відпускних.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 14, П(С)БО 24 та П(С)БО 34.

ВАРІАНТ 15

Теоретична частина

Організація складання і подання фінансової звітності.

Практична частина

1 Документооборот руху безготівкових коштів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 15, П(С)БО 25 та П(С)БО 35.

ВАРІАНТ 16

Теоретична частина

Організація формування інформації для складання і подання податкової звітності.

Практична частина

1 Документооборот нарахування відпускних без створення фонду забезпечення відпускних.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 8 та П(С)БО 10.

ВАРІАНТ 17

Теоретична частина

Організація управлінського обліку та складання внутрішньої (управлінської) звітності.

Практична частина

1 Документооборот за розрахунками з покупцями та замовниками.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 7, П(С)БО 11 та П(С)БО 13.

ВАРІАНТ 18

Теоретична частина

Сутність, форми та етапи організації обліку.

Практична частина

1 Документооборот розрахунків з підзвітними особами.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 9, П(С)БО 12 та П(С)БО 14.

ВАРІАНТ 19

Теоретична частина

Нормативно-правове забезпечення організації обліку на підприємстві.

Практична частина

1 Документооборот у касі.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 15, П(С)БО 18 та П(С)БО 21.

ВАРІАНТ 20

Теоретична частина

Організація облікової політики підприємства.

Практична частина

1 Документооборот обліку нематеріальних активів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 16, П(С)БО 30 та П(С)БО 35.

ВАРІАНТ 21

Теоретична частина

Організація праці персоналу, зайнятого бухгалтерським обліком.

Практична частина

1 Документооборот обліку витрат на виробництво.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 11 та П(С)БО 21.

ВАРІАНТ 22

Теоретична частина

Організація первинного і поточного обліку.

Практична частина

1 Документооборот нарахувань на фонд оплати праці та утримань із заробітної плати.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 2, П(С)БО 12 та П(С)БО 22.

ВАРІАНТ 23

Теоретична частина

Організація процесу проведення інвентаризації.

Практична частина

1 Документооборот оприбуткування на склад і відпускання зі складу готової продукції.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 13 та П(С)БО 23.

ВАРІАНТ 24

Теоретична частина

Організація обліку необоротних активів.

Практична частина

1 Документооборот визначення та виплати депонованої заробітної плати.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 2, П(С)БО 14 та П(С)БО 24.

ВАРІАНТ 25

Теоретична частина

Організація обліку запасів.

Практична частина

1 Документооборот обліку основних засобів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за НП(С)БО 1, П(С)БО 15 та П(С)БО 25.

ВАРІАНТ 26

Теоретична частина

Організація обліку грошових коштів і грошових документів.

Практична частина

1 Документооборот розрахунків із покупцями і замовниками.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 7, П(С)БО 15 та П(С)БО 31.

ВАРІАНТ 27

Теоретична частина

Організація формування інформації для складання і подання статистичної звітності.

Практична частина

1 Документооборот розрахунків із постачальниками та підрядниками.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 8, П(С)БО 16 та П(С)БО 32.

ВАРІАНТ 28

Теоретична частина

Організація обліку розрахунків з покупцями та постачальниками.

Практична частина

1 Документооборот обліку виробничих запасів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 9, П(С)БО 15 та П(С)БО 27.

ВАРІАНТ 29

Теоретична частина

Організація формування інформації для складання і подання податкової звітності.

Практична частина

1 Документооборот розрахунків з підзвітними особами.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 10, П(С)БО 16 та П(С)БО 28.

ВАРІАНТ 30

Теоретична частина

Організація складання і подання фінансової звітності.

Практична частина

1 Документооборот за розрахунками з податків і зборів.

2 Розкрити сутність елементів облікової політики та фактичні й потенційні можливості їх застосування в обліковій політиці підприємств залізничного комплексу за П(С)БО 14, П(С)БО 16 та П(С)БО 18.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»

Змістовна робота втрачає свою цінність, якщо вона оформлена неохайно. Порушення загальноприйнятих правил оформлення тексту, таблиць, а особливо графічного матеріалу знижує якість і оцінку роботи. Тому при оформленні курсової роботи необхідно дотримуватися певних рекомендацій.

Загальний обсяг роботи має складати приблизно 30-40 аркушів, обсяг окремих розділів може бути довільним. Роботу потрібно здавати в рукописному або комп'ютерному варіанті. Робота повинна мати стилістично оброблену текстову частину з відповідними формулами і розрахунками, таблицями розрахункових, статистичних та експериментальних даних, графіками, схемами.

Важливо, щоб облікові реєстри, таблиці, формули та рисунки, крім точності і достовірності, відзначалися наочністю. Якщо графік наочніше відображує процес або явище, ніж таблиця, то в роботі слід розміщувати графіки (діаграми).

Графічний матеріал та умовні позначення повинні відповідати діючим стандартам, а за їх відсутності – загальноприйнятим у науково-технічній літературі позначкам.

Роботу над текстом значно полегшує використання словників і довідників, за допомогою яких можна з'ясувати терміни і зрозуміти їх зміст.

Розміщення тексту на сторінці. Текст треба писати з одного боку аркуша, залишаючи ліворуч поле завширшки 2,5 см, праворуч – 1 см, зверху і знизу – по 2 см. Нехтування цими вимогами може призвести до того, що при брошуруванні й вирівнюванні рукопису рядки зліва будуть прошиті, а решта – зрізані.

Всю роботу необхідно послідовно пронумерувати. Номер сторінки проставляють на нижньому полі справа чи по центру арабськими цифрами. На титульному аркуші, що є першою сторінкою, номер сторінки не ставлять.

Титульний аркуш. На титульному аркуші розміщують назву організації (міністерство, університет, факультет, кафедру), а потім вказують назву курсової роботи (тему), варіант. Далі вказують прізвище виконавця, керівника теми (посада, вчений ступінь), місто, рік виконання роботи.

Зміст. Подається після титульного аркуша. У ньому необхідно навести заголовки і вказати номери сторінок, на яких вони розміщені в тексті. Зміст має бути послідовним і включати всі заголовки і підзаголовки, що йдуть у тексті.

Рубрикація. Вся робота складається з розділів і підрозділів. Розділи повинні мати порядкові номери, позначені арабськими цифрами. Кожний розділ бажано починати з нової сторінки. Підрозділи повинні мати номери в межах розділу. Номери підрозділів мають складатися з номерів розділів і підрозділів. Частини, розділи і підрозділи повинні мати коротку назву і бути записані у вигляді заголовка.

Між підрозділами необхідно залишити відстань у 25 мм. Підрозділи можуть мати свої підпункти.

Додатки. Заповнені форми фінансової звітності та інші документи (ксерокси), що стали основою вивчення раціональності діючої системи організації обліку підприємства, додаються наприкінці після основної частини пояснювальної записки і списку використаної літератури.

ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ»

За умови існування модульно-рейтингової системи студент при написанні курсової роботи повинен отримати відповідну кількість балів. У таблиці 2 вказані основні критерії оцінювання роботи студента.

До курсової роботи окремо додається Лист оцінювання курсової роботи, який є її невід'ємною частиною (додаток А).

До захисту курсової роботи студент допускається, якщо він набирає необхідну кількість балів – від 45 до 75 – із можливих 75 балів. Якщо студент не набрав відповідної кількості балів, робота повертається йому на доопрацювання.

Таблиця 2 – Критерії оцінювання курсової роботи

Критерій оцінювання	Кількість балів
Дотримання графіка виконання курсової роботи	10
Належне оформлення роботи	5
Наявність творчого підходу при написанні курсової роботи	15
Обробка додаткових літературних джерел (понад 20 джерел)	10
Наявність аналітичності в роботі	10
Наявність посилань на літературу в роботі	5
Наявність графічного й табличного матеріалу	10
Ступінь практичного застосування матеріалів роботи	10
Разом балів до захисту роботи	75
Відповіді на основні питання за темою курсової роботи (3 питання)	15
Відповіді на додаткові питання за темою курсової роботи (2 питання)	10
Разом балів під час захисту	25
Разом	100

Даючи відповіді на основні та додаткові питання за темою дослідження, студент має можливість підвищити кількість отриманих до захисту балів – 5 із 25 можливих.

Робота захищається студентом у присутності членів комісії, які обираються за розпорядженням завідуючого кафедрою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Базась, М. Ф. Основи бухгалтерського (фінансового) та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку [Текст]: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / М. Ф. Базась, Є. М. Базась, М. М. Матюха. – К. : МАУП, 2006. – 182 с.

2 Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії [Текст]: навч.-практ. посібник / за заг. ред. В. В. Сопко. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Професіонал», 2004. – 180 с.

3 Видання газети «Податки та бухгалтерський облік» // українською та російською мовами // поточний (попередній) податковий рік.

4 Видання журналу «Баланс» // українською та російською мовами // поточний (попередній) податковий рік.

5 Євсєєва, О. О. Види планів рахунків: теоретичні аспекти та практика застосування [Текст]: навч. посібник / О. О. Євсєєва. – 2-ге вид., доп. та перероб. – Харків : Вид-во «СОНАТ», 2007. – 244 с.

6 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність [Електронний ресурс]: закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. – Режим доступу : minfin.dov.ua.

7 Про державний бюджет України на N-рік (на поточний податковий рік та законопроект на наступний податковий рік) [Електронний ресурс]: закон України. – Режим доступу : minfin.dov.ua.

8 Законодавча нормативно-правова база України в останній редакції із змінами і доповненнями щодо опису загальнообов'язкових податків та зборів, наприклад Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI, із змінами і доповненнями.

9 Захожай, В. Б. Система оподаткування та податкова політика [Текст]: навч. посібник / за заг. ред. В. Б. Захожая та Я. В. Литвиненка. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с.

10 Карпінський, Б. А. Податки [Текст]: словник-довідник / Б. А. Карпінський, Н. С. Залуцька, О. Б. Карпінська. – К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 464 с.

11 Кононенко, О. Аналіз фінансової звітності [Текст] / О. Кононенко, О. Маханько. – 4-те вид., доп. і перероб. – Харків : Фактор, 2008. – 200 с.

12 Кужельний, М. В. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] : підручник / М. В. Кужельний, В. Г. Лінник. – К. : КНЕУ, 2001. – 334 с.

13 Кундря-Висоцька, О. П. Організація обліку [Текст] : навч. посібник. – К. : Альтера, 2007. – 223 с.

14 Лишиленко, О. В. Бухгалтерський управлінський облік [Текст] : навч. посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 254 с.

15 Організація бухгалтерського обліку [Текст] : навч. посібник / за ред. В. С. Леня. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 696 с.

16 Організація бухгалтерського обліку [Текст] : навч. посібник / Ю. Д. Чацкіс, Е. С. Геєр, О. А. Наумчук, І. О. Власова. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.

17 Чебанова, Н. Організація бухгалтерського обліку [Текст] / Н. Чебанова, Т. Чупир, В. Чупир. – Харків : Фактор, 2008. – 480 с.

18 Чернелевський, Л. М. Податковий облік і контроль [Текст] : навч. посібник / Л. М. Чернелевський, Т. Ю. Редзюк. – К. : Пектораль, 2006. – 316 с.

19 Яковлєв, Ю. П. Контролінг на базі інформаційних технологій [Текст] / Ю. П. Яковлєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 318 с.

20 Все про бухгалтерський облік на підприємствах залізниць України [Текст] / Б. О. Шумляєв, Є. І. Рябий (все, крім розділів 5 і 9), В. І. Дзюба (розділ 5), А. Я. Ніколайчук (розділ 9); за заг. ред. Б. О. Шумляєва. – Дніпропетровськ, 2008. – 311 с.

ДОДАТОК А

Лист оцінювання курсової роботи студента групи _____
_____ з дисципліни
«Облікова політика та організація обліку на підприємствах
залізничного комплексу» за темою

« _____
_____
_____ »

Критерій оцінювання	Максимально можлива кількість балів	Оцінка за курсуюю роботою	Примітки
Дотримання графіка виконання курсової роботи	10		
Належне оформлення роботи	5		
Наявність творчого підходу при написанні курсової роботи	15		
Обробка додаткових літературних джерел (понад 20 джерел)	10		
Наявність аналітичності в роботі	10		
Наявність посилань на літературу в роботі	5		
Наявність графічного й табличного матеріалу	10		
Ступінь практичного застосування матеріалів роботи	10		
Разом балів до захисту роботи	75		
Відповіді на основні питання за темою курсової роботи (3 питання)	15		
Відповіді на додаткові питання за темою курсової роботи (2 питання)	10		
Разом балів під час захисту	25		
Разом	100		

Оцінку здійснив:

